

En
verder

Thema
bedreiging

Als vertrouwensnotaris krijgt Stijn Marks, Wedemeijer Marks Netwerk Notarissen in Oirschot, regelmatig dilemma's voorgelegd. Niet over bedreiging en geweld, maar hij heeft wel tips voor wie daar mee te maken krijgt.

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Truus van Gog

Een notaris die ergens mee zit, kan een van de negen vertrouwensnotarissen bellen. De notaris kiest welke vertrouwensnotaris hij belt, in zijn eigen regio of juist niet. De meeste vragen gaan over de meldingsplicht van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Een notaris is verplicht ongebruikelijke transacties die te maken kunnen hebben met witwaspraktijken of het financieren van terrorisme te melden bij het meldpunt. Wel of niet melden, dat kan een ingewikkeld dilemma zijn. Een notaris laveert tussen zijn geheimhoudingsplicht en de Wwft-meldingsplicht. Daarnaast beweegt de notaris zich tussen de verplichting om zijn notariële diensten te verlenen, en te weigeren in gevallen

waarin een cliënt iets vraagt dat de notaris niet mag of kan doen. Verder krijg ik ook wel vragen over ruzies tussen cliënten of tussen notarissen.'

GESPREK

'Als vertrouwensnotaris word ik zo'n drie à vier keer per maand gebeld. Ik heb altijd een telefoongesprek met de notaris, ook als hij mij eerst per e-mail benadert. Een gesprek is toch prettiger. Ik probeer het probleem tot de kern terug te brengen, houd de notaris een spiegel voor en bespreek de zaak op zo'n manier dat hij zelf tot een oplossing komt. Ik ga niet vertellen hoe het moet. Wel verplaats ik mij in de positie van degene die mij belt en ik wil ook best zeggen wat ik zou doen, als ik in zijn schoenen stond. Maar wat

een vertrouwensnotaris uitdrukkelijk niet doet, is adviseren.

Ik doe dit nu vier jaar. Het is leuk om iets extra's te doen voor het notariaat. Eerder heb ik in het bestuur van het Bedrijfs-pensioenfonds voor medewerkers in het notariaat gezeten, de laatste jaren als voorzitter namens de werkgevers. Nu help ik als ervaren notaris collega's verder. Het is inmiddels meer dan twintig jaar geleden dat ik notaris werd. Ik begon bij het huidige NautaDutilh in Rotterdam en ben in 1993 naar dit kantoor in Oirschot gegaan, de regio waar ik vandaan kom en waar ik mij zeer thuis voel.'

AANGIFTE

'Bijna de helft van de (kandidaat-)notarissen heeft te maken gehad met bedreiging of geweld, maar ik krijg daar als vertrouwensnotaris geen vragen over. Ook van andere vertrouwensnotarissen hoor ik niet dat ze daarover worden gebeld. Notarissen bellen vooral met dilemma's: moet ik deze transactie

Wel of niet melden?

Laveren tussen twee uitersten

melden, kan ik deze zaak aannemen? Heb je te maken met bedreiging of geweld, dan kan ik me voorstellen dat je je afvraagt of je aangifte moet doen of niet. Daar ben ik één keer over gebeld, maar dat ging niet om geweld tegen een notaris, maar geweld tussen twee echtgenoten die in scheiding lagen en die elkaar tijdens een bespreking waren aangevlogen toen de notaris even de kamer uit was. De geheimhoudingsplicht geldt alleen voor zaken die je in je functie als notaris ter ore zijn gekomen.'

SCHOFFEREN

'Zelf word ik weleens geconfronteerd met verbaal geweld. Vorige week nog. Ik had een man gevraagd mee te werken aan een transactie die dateerde uit de tijd dat hij getrouwd was. Zijn medewerking was nodig, maar hij had daar geen zin in want dan zou hij, in zijn ogen, iets voor zijn ex doen. Toen de ex-echtgenote aankondigde een advocaat in te schakelen, belde de man mij. Hij zou komen tekenen, maar

eerst zou hij "mijn kop eraf trekken". Ach, ik kan er wel tegen. Erger vind ik het als iemand personeelsleden uitscheldt. Dat komt ook voor. Iemand die een paar keer flink tekeer was gegaan tegen een secretaresse heb ik de toegang tot kantoor ontzegd. Je hoeft je niet te laten schofferen.'

VRAGEN

'Ik kan mij voorstellen dat een aanleiding voor de toename van geweld ligt in de wijziging van de Wwft. In juli 2018 zijn de voorschriften rond de cliëntacceptatie sterk aangescherpt. Je moet nu vragen hoe je cliënt aan zijn geld komt en doorvragen. Als iemand een paar miljoen heeft en zegt dat hij dat twintig jaar geleden heeft geërfd, weet je niet genoeg. Je hebt recentere informatie nodig, zoals belastingaangiften. Als iemand van 25 twee ton gespaard heeft, kun je dat onwaarschijnlijk veel vinden. Maar er zijn jongeren die hard werken, bij hun ouders wonen en niet uitgaan. Die kunnen veel sparen. Elke

notaris maakt zijn eigen beleid. Het gaat om een risicoanalyse. Als notaris heb je een poortwachtersfunctie, maar je hebt geen tools om herkomst van gelden te onderzoeken. Dat is lastig.'

VERTROUWELIJK

'Hoe voorkom je bedreiging en geweld? Dat kan niet altijd, vrees ik, maar probeer verkeerde cliënten buiten de deur te houden en wees transparant, open en eerlijk. Leg uit wat je doet en waarom. Vertel dat je een wettelijke plicht hebt om bepaalde zaken te controleren voordat je aan de slag kunt, en dat dat tijd kost, hoeveel haast de cliënt ook heeft. En houd je rug recht. Tegen notarissen die te maken hebben met bedreiging of geweld wil ik zeggen: bel tóch eens een vertrouwensnotaris, al is het maar om je hart te luchten. Het kan helpen om erover te praten. Wat bij ons komt, blijft volstrekt vertrouwelijk.' ■